

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันในจังหวัดเชียงใหม่มีการดำเนินธุรกิจขนาดย่อมเพิ่มขึ้นจำนวนมาก โดยธุรกิจขนาดย่อมเหล่านี้ส่วนใหญ่มีรูปแบบการดำเนินธุรกิจ โดยจัดตั้งเป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งอาจจัดตั้งเป็นบริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด และเมื่อธุรกิจขนาดย่อมเหล่านี้มีสถานะเป็นนิติบุคคลแล้วจะมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อบังคับต่างๆที่กำหนดไว้ กล่าวคือธุรกิจดังกล่าว ต้องมีการจัดทำบัญชีโดยมีผู้ทำบัญชีของกิจการ ซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด (พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547) รวมทั้งทุกๆ รอบระยะเวลาบัญชี กิจการต้องจัดทำงบการเงิน และนำเสนอต่อกรมสรรพากรเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลให้ถูกต้องตามประมวลรัษฎากร รวมทั้งต้องเสนองบการเงินต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยงบการเงินที่นำเสนอขึ้นต้องผ่านการตรวจสอบ และแสดงความเห็นจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ส่วนในกรณีธุรกิจขนาดย่อมที่จดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท สินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท และรายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบ และแสดงความเห็นจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต แต่อย่างไรก็ตาม ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเหล่านั้น ยังคงต้องจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบและรับรองบัญชี จากผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี ก่อนยื่นงบการเงินต่อกรมสรรพากร โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสามารถเป็นผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดย่อมดังกล่าวได้

ในทางปฏิบัติแล้ว ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมโดยส่วนใหญ่มักจะไม่ค่อยมีความรู้ หรือไม่ค่อยให้ความสำคัญเกี่ยวกับงานทางด้านงบการเงิน และโดยส่วนมากผู้ประกอบการเหล่านี้จะจ้างสำนักงานรับทำบัญชีให้เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านการบัญชีของกิจการทั้งหมด ตั้งแต่เก็บรวบรวมเอกสารหลักฐาน การบันทึกบัญชี การยื่นแบบเพื่อเสียภาษีต่าง ๆ การจัดทำงบการเงินประจำปี รวมทั้งการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานทางบัญชีต่าง ๆ ให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบงบการเงิน ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการตรวจสอบบัญชีธุรกิจขนาดย่อมที่จัดทำบัญชีโดยใช้บริการสำนักงานรับทำบัญชี ซึ่งจะต้องปฏิบัติงานสอบบัญชีตามมาตรฐานการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้จะมีปัญหา หรือข้อจำกัดในการปฏิบัติงานอะไรบ้าง ทั้งนี้เพื่อจะนำผลที่ได้มาวิเคราะห์และหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น

ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีที่ปฏิบัติงานตรวจสอบธุรกิจขนาดย่อมเหล่านี้เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี ในการตรวจสอบบัญชีธุรกิจขนาดย่อมที่จัดทำบัญชีโดยใช้บริการสำนักงานรับทำบัญชี ในจังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแล และควบคุมมาตรฐานการปฏิบัติงาน หาแนวทางแก้ไขปัญหาของผู้สอบบัญชี ในการตรวจสอบบัญชีธุรกิจขนาดย่อมดังกล่าว

นิยามศัพท์

ผู้สอบบัญชี หมายถึง ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสอบบัญชี จากสภาวิชาชีพบัญชี

ธุรกิจขนาดย่อม หมายถึง ธุรกิจที่มีขนาดของกิจการไม่ใหญ่ โดยพิจารณาจากยอดรวมของสินทรัพย์ในงบดุลไม่เกิน 30 ล้านบาท มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท และมียอดขายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท นอกจากนี้ธุรกิจขนาดย่อมจะมีลักษณะการบันทึกการขายทางบัญชีไม่ซับซ้อน เจ้าของกิจการเป็นบุคคลคนเดียว หรือกลุ่มบุคคลจำนวนน้อย และมีส่วนร่วมในการบริหารงานของกิจการเป็นอย่างมากในทุก ๆ กิจกรรมของธุรกิจ

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี ในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีบัญชีธุรกิจขนาดย่อม ที่จัดทำบัญชีโดยใช้บริการสำนักงานรับทำบัญชี ในจังหวัดเชียงใหม่
2. ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแล และควบคุมมาตรฐานงานสอบบัญชีนำผลการศึกษาที่ได้ไปเป็นข้อมูล ในการหาแนวทางแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีธุรกิจขนาดย่อมดังกล่าวของผู้สอบบัญชี

